

## ۲۰۰۸ - سال سیاره زمین

قرن‌هاست که بشر در نشیب و فراز شناخت ویژگی‌های منظومه شمسی به ویژه زیستگاه خود یعنی زمین است که یکی از سیارات این منظومه هست. از همان زمانی که گالیله با آن همه مساعی که به خرج داد تا ثابت کند که این کره خاکی ثابت نیست و به دور خورشید در گردش است و به گوش کسی نرفت و دست آخر هم مجبور شد برای زنده ماندن توبه نامه‌ای تقدیم کشیش مدعی‌العموم وقت نماید، تا زمانی که نیوتن به کشف جاذبه زمین با افتادن سیبی از درختی نایل آمد و تا وقتی که کپرنیک لهستانی با نوشتن کتاب بزرگ خود به نام «درباره اجسام آسمانی» هیئت بطلمیوسی را برای اولین بار رد کرد تا جایی که بشر قرن بیستم گاگارین فقید را به ماوراء نیروی جاذبه فرستاد و این زمان یعنی قرن بیست و یکم که هزاران ماهواره از این کره خاکی و پیرامون آن اطلاعاتی در اختیار مردمان این کره خاکی قرار داده‌اند، بسیاری از مجهولات معلوم شده و بسیاری معماها در این رابطه حل شده است، ولی معمایی جدیدی که با شروع قرن صنعتی شدن به وجود آمده، می‌رود به یک فاجعه جهانی و یا به عبارت ساده‌تر نابودی کره‌ای که قرن‌ها برای شناختش زحمت کشیده شده، منجر شود. بلی معمایی آلودگی بزرگ پیش رو است که روز به روز پیچیده‌تر می‌شود.

از آلودگی شهرهای هیروشیما و ناکازاکی در اثر بمباران اتمی، تا انفجار نیروگاه اتمی چرنوبیل، تا اشباع هواکره (اتم‌سفر) از گازهای گلخانه‌ای و گرم شدن کره زمین، تا آلودگی‌های ناشی از پسماندها و زباله‌های صنعتی و آلودگی دریاها و اقیانوسها، تا جایی که سالانه بیش از ۲۰ میلیارد تن استخراج سنگها و مواد معدنی و تا فرسایشهای ناشی از کند و کاوها و عریان سازی خاکهای سطحی و . . . همه و همه دست در دست هم داده‌اند و می‌روند که نابودی تنها کره قابل زیست در منظومه شمسی را رقم بزنند. این تهدید به نابودی تا جایی پیش‌رفته که چند سالی است عرصه را بر همگان تنگ کرده و دانشمندان بعضی کشورهای پیشرفته به فکر چاره افتاده‌اند تا شاید این معمایی بزرگ قرن را حل کنند. در همین راستا سازمان ملل (UN) دست به اقدامی بسیار ارزنده زده و سال ۲۰۰۸ را به نام سال سیاره زمین (Planet Earth) نامگذاری نموده و سازمانهای نام آشنایی جهانی چون یونسکو (UNESCO) و اتحادیه بین‌المللی زمین‌شناسان دنیا (IUGS) را مأمور بزرگداشت این سال با انجام اقداماتی نموده است که باید منتظر بود و نتایج آن را دید.

آنچه که در برنامه‌های این بزرگداشت بیش از همه به چشم می‌خورد و اهمیت ویژه‌ای هم برایش قایل شده‌اند زمین‌شناسی و یا به عبارت بهتر علوم زمین و نقش آن در این رویداد مهم است. به یقین دست اندرکاران این بزرگداشت به خوبی دریافته‌اند که صورت مسئله «سیاره زمین» است و حل مسئله هم در گرو راهکارهای پیشنهادی علوم زمین و مجریان آن یعنی دانش‌آموختگان علوم زمین از ۱۷ کشور جهان است و ما هم که جزئی از آنها هستیم، بایستی در این فراخوان بزرگ حداقل سهم خود را در مورد کشور عزیز خودمان به انجام برسانیم.